

Z A P I S N I K
sa 42. sjednice Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore,
održane 24. decembra 2019. godine

Sjednica je počela u 15 sati.

Sjednici je predsjedavala Nada Drobnjak, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovala članice Odbora: Maja Bakrač, Branka Tanasijević, Sanja Pavićević i Nada Nenezić.

Saglasno članu 56 Poslovnika Skupštine, odsustvo sa sjednice najavio je član Odbora Zvonko Vuković.

Saglasno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine, odsutnog člana zamijenio je poslanik Mirsad Murić. Sjednici su prisustvovali Miloš Nikolić i Mihailo Anđušić, predstavnici predlagača zakona.

Uvodne napomene u vezi sa sazivanjem sjednice u skraćenom roku dala je predsjednica Odbora.

Za sjednicu je, jednoglasno, utvrđen sljedeći

D n e v n i r e d:

1. Predlog zakona o izboru poslanika i odbornika, i
2. Predlog zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Prije prelaska na rad po utvrđenom dnevnom redu, Odbor je usvojio zapisnike sa 39. i 40. sjednice Odbora.

Predsjednica Odbora Nada Drobnjak podsjetila je da Odbor, saglasno članu 137 st. 2 i 4 Poslovnika Skupštine, kao zainteresovano radno tijelo, razmatra predloge navedenih zakona i svoja mišljenja dostavlja matičnim odborima na dalji postupak i predložila da se rasprava o ova dva predloga zakona vodi objedinjeno, što su članovi/ce Odbora i prihvatili.

Prva i druga tačka – Predlog zakona o izboru poslanika i odbornika, i
– Predlog zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja

Predstavnik predlagača Predloga zakona o izboru poslanika i odbornika Miloš Nikolić u uvodnim napomenama informisao je Odbor, da je Odbor za sveobuhvatnu reformu izbornog i drugog zakonodavstva, obrazovan Odlukom Skupštine 2018.godine, radi implementacije svih preporuka OEBS/ODIHR povodom parlamentarnih izbora 2016.godine i predsjedničkih izbora 2018.godine, formirao Radni odbor sa zadatkom da pripremi izmjene i dopune Zakona o izboru odbornika i poslanika. Imajući u vidu da je na važeći izborni zakon usvojen veliki broj izmjena i dopuna od njegovog donošenja 1998. godine, članovi Radnog odbora su postigli saglasnost oko izrade novog zakonskog teksta. Na važeći Zakon je, pored preporuka međunarodnih organizacija, stigao veliki broj preporuka i predloga od strane poslanika, državnih organa, nevladinog sektora, udruženja, akademske zajednice i zainteresovanih građana. U toku rada, razmotrene su sve preporuke i sugestije, između ostalih i preporuke koje su podnijele institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i Ženske političke mreže.

Najznačajnije novine koje Predlog zakona sadrži u odnosu na važeći zakonski tekst se odnose na: omogućavanje individualnog kandidovanja; tačno definisanje početka i kraja izborne kampanje u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja; promjenu imena Državne izborne komisije u Centralna izborna komisija; potpunu profesionalizaciju Centralne izborne komisije i opštinskih izbornih komisija, kao i način i kriterijumi za izbor članova komisija; produženje trajanja mandata članovima izbornih komisija; promjenu statusa ovlašćenih predstavnika, odnosno oduzimanje prava odlučivanja; uvođenje obaveze članovima organa za sprovođenje izbora da potpišu izjavu o prihvatanju Etičkog kodeksa organa za sprovođenje izbora; uspostavljanje Službe Centralne izborne komisije kojom rukovodi sekretar koji se bira

na javnom konkursu; propisivanje obaveze objavljivanja svih akata značajnih za sprovođenje izbora u roku od 24 časa; obavezno pohađanje obuke za sprovođenje izbora za članove biračkih odbora; mogućnost pružanja podrške jednoj ili više izbornih lista poslanika, odnosno odbornika; smanjenje broja potpisa potrebnih za podršku listama za izbor; propisana je obaveza biračkim odborima da obezbijede pristup biračkom mjestu licima sa invaliditetom.

Kao odgovor na dugogodišnje preporuke OEBS/ODIHR-a, a u cilju ostvarivanja principa rodne ravnopravnosti, Predlogom zakona je predviđeno da na izbornoj listi treba da bude najmanje 40% kandidata manje zastupljenog pola, odnosno da na izbornoj listi među svaka tri kandidata prema redosljedu na listi mora biti najmanje po jedan kandidat pripadnik manje zastupljenog pola (član 59). Takođe, zadržan je član iz važećeg Zakona kojim se obezbjeđuje održivost principa rodne ravnopravnosti, a to je ako mandat prestane poslaniku, odnosno odborniku iz reda manje zastupljenog pola, umjesto njega izabraće se prvi sljedeći kandidat na izbornoj listi iz reda manje zastupljenog pola (član 131).

Predstavnik predlagača Predloga zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja Mihailo Anđušić informisao je Odbor da su Predlogom zakona, između ostalog, usvojeni zahtjevi Ženske političke mreže u vezi sa raspodjelom budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini i skupštinama opština srazmjerno broju izabраних predstavnika manje zastupljenog pola.

Finansiranje redovnog rada političkih subjekata uređeno je na način da troškovi redovnog rada političkih subjekata predstavljaju troškove koji proističu iz obavljanja redovnog rada. Značajna novina odnosi se na uvođenje novih kriterijuma za mehanizam raspodjele budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini, odnosno skupštinama opština, na način što se predviđena sredstva u visini od 20% raspodjeljuju u jednakim iznosima političkim subjektima koji su osvojili mandate u Skupštini odnosno skupštinama opština, a ostalih 60% sredstava, srazmjerno ukupnom broju poslaničkih, odnosno odborničkih mandata koja imaju u trenutku raspodjele, dok se ostalih 20% raspodjeljuju u jednakim iznosima političkim subjektima u Skupštini, odnosno skupštinama opština, srazmjerno broju izabраних predstavnika manje zastupljenog pola. Takođe, dodatno je predviđena raspodjela budžetskih sredstava za redovno finansiranje ženskih organizacija u političkim partijama u Skupštini odnosno skupštinama opština. Ova novina predstavlja značajan iskorak ka jačanju promocije manje zastupljenog pola, odnosno povećanju učešća žena u političkom životu. Kao značajno, predviđa se da Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, navedena sredstva mjesečno prenosi političkom subjektu, do petog u mjesecu za prethodni mjesec i opredijeljeni iznos sredstava, kao i iznos neizmirenih sredstava objavljuje na svojoj internet stranici, takođe do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Nakon rasprave, predsjednica Odbora je konstatovala da je Odbor, u skladu sa članom 137 stav 2 Poslovnika Skupštine, razmotrio Predlog zakona o izboru poslanika i odbornika, u dijelu svoje nadležnosti, i jednoglasno odlučio da podrži Predlog ovog zakona i predloži Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu kao matičnom odboru, da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izboru poslanika i odbornika.

Takođe, predsjednica Odbora je konstatovala da je Odbor, u skladu sa članom 137 stav 2 Poslovnika Skupštine, razmotrio Predloga zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, u dijelu svoje nadležnosti, i jednoglasno odlučio da podrži Predlog ovog zakona i predloži Odboru za ekonomiju, finansije i budžet kao matičnom odboru, da predloži Skupštini da usvoji Predloga zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Sjdnica je završena u 15 sati i 30 minuta.

SEKRETARKA ODBORA
Snežana Grupković, s.r.

PREDSJEJDNICA ODBORA
Nada Drobnjak, s.r.